

architectuur

Lamellenvensters in houten woning

Het vakantiehuis in West aan Zee. FOTO ANNE ZORGDRAGER

Hoe regel je daglicht in een kapruimte als bouwvoorschriften dakkapellen verbieden? Bij een nieuwe vakantiewoning in de duinen van West aan Zee op Terschelling is er een origineel antwoord op gevonden. En er zijn meer opmerkelijke aspecten aan deze woning.

Veel kappen worden voorzien van Velux-dakvensters in allerlei soorten en maten. Ze verstoren vrijwel altijd de dakschilden. Bij woonboerderijen is het altijd een ramp. Hoe mooier de kappen, hoe lelijker het effect van zulke dakvensters. Ze zouden de vakantiewoning in West aan Zee (nummer 138) hebben verknoeid.

Daar achter de Noorzeeduinen mag niet meer worden gebouwd, maar er lag nog een lege kavel met oude bouwrechten. Toen er ongeveer zestig jaar geleden een

Onderste bouwlaag is in het duin geschoven

reeks vakantiewoningen werd ontwikkeld, kocht de opdrachtgever van de vakantiewoning Het Bakken de naastgelegen kavel erbij. Louter om zich van een weids uitzicht te verzekeren. Toen deze woning recent van de hand ging, kwam de lege kavel ook in de aanbieding. De kopers gaven Achterbosch Zantman Architecten uit Leeuwarden de opdracht er een recreatiewoning voor te ontwerpen. Deze kreeg een houten structuur en afwerking en is 'Inhout' genoemd, naar de spanten van een schip.

De woning is tegen een duin flank gevlijd. Daardoor kon optimaal gebruik gemaakt worden van het hoogteverschil. Van de twee bouwlagen is de onderste deels in het duin geschoven, een soort half souterrain. Daar zijn drie slaapkamers, sanitaire voorzieningen en de berging ondergebracht. Elke slaapkamer kreeg een bijna tweeënhalve meter hoog venster op het zuiden. Om in warme perioden de zoninval te beperken zijn ze diep in de gevel geplaatst. Dat levert een fraai ritme op. De uit het oplopende duin gespaarde gang onder het oostelijke terras leidt naar de voordeur van deze onderste laag.

Buitenom moet het duin worden beklommen om de bel-etage te bereiken. Deze etage is grotendeels ingericht tot een ruime woonkamer, met aan de oostzijde de hoofdslaapkamer en de keuken. Aan de keukenzijde loopt een terras in de volle breedte en aan de noordwestzijde kreeg de woonkamer een vierkant terras. Deze terrassen zijn van inlands larix, dat dan eigenlijk met het inlandse woord 'lorik' moet heten. De buitenruimten zijn ongeveer 20 vierkante meter ruim. De kopgevels onder een flink overstekend zadeldak zijn voor een derde gesloten en verder met glaspuien geopend. Bij de woonkamer loopt de glaswand over de noordwestelijke hoek door, geritmeerd door de spanten van de constructie, waardoor een spannend uitzicht over het duinlandschap is bereikt. In de woonkamer is tegen de muur een ladder gemonteerd om een zolder te bereiken: een belvedere met uitzicht op de Noordzee.

Het vakantiehuis is gebouwd van een houtskelet met als hoofdstructuur gelijkmatige spanten van Siberisch larixhout. De gevels en de dakschilden zijn bekleed met horizontaal getimmerde houten delen van western red cedar, een duurzame houtsoort met een opvallende geel-oranje kleur, die in weer en wind spoedig vergrijsd. De woning wordt zo steeds beter ingepast in het duinlandschap. Zelfs de schoorsteen midden op het dak is met hout bekleed. Dit loopt van de dakschilden in één keer door over de gevels, want goten en afvoeren zijn weggewerkt.

Innovatief zijn de lattenconstructies die voor de grote glaspanelen in de dakschilden zijn gespannen. Het zijn met een afstandsbediening beweegbare lamellen die uitgelijnd zijn met de vaste delen van het dak. In gesloten toestand verraden alleen dunne verticale naden de plekken van deze dakvensters. Ik ken al verschillende lamellendaken met vaste posities, waarbij doorzicht mogelijk blijft, maar het zonlicht door de latten wordt getemperd. Hier is door de ingenieuze constructie elke stand mogelijk.

PETER KARSTKAREL